

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΘΙΚΗ
ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

(με τις αιώνιες αξίες και σε σύζευξη με τη σκέψη)

Οι φαντασιώσεις και τα ψέματα του ανθρώπου χωρίς αυτογνωσία

(Επιλογή και σχηματισμός μεγάλης περίληψης)

Σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς Νόμους και τους Διεθνείς Κανονισμούς για την πνευματική ιδιοκτησία (Ν. 100/1975, 2121/1993 και λοιποί εν γένει κανόνες Διεθνούς Δικαίου), απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η ολική, μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή και μετάδοση του συγγραφικού έργου, κατά παράφραση ή διασκευή με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, φωτογραφικό κλπ.) χωρίς προηγούμενη άδεια του δημιουργού. Για τα συγκεκριμένα αποσπάσματα και τις περιλήψεις, ο δημιουργός δεν απαιτεί να ζητηθεί γραπτή άδεια για την αντιγραφή, την αναδημοσίευση, τη μετάφραση και για την εκτύπωση αυτών, υπό το σαφή όρο να γίνεται υπόδειξη της πηγής και του δημιουργού και μη κερδοσκοπική χρήση.

All Rights Reserved

© Copyright: Κωνσταντίνος Γ. Νικολουδάκης
18541 Πειραιάς
E-mail: filosofiagr@yahoo.gr, info@kosmologia.gr

Web site : <http://www.kosmologia.gr>

"Ο νους βρίσκει ασφάλεια και δύναμη στα θρησκευτικά και στα πολιτικά καλούπια κι' αυτό δίνει δύναμη στις οργανώσεις. Υπάρχουν πάντα εκείνοι που είναι έτοιμοι να θυσιάστουν και πάντα υπάρχουν νεοπροσήλυτοι. Αυτοί κρατούν στη ζωή τις οργανώσεις, με τις επενδύσεις και τις περιουσίες τους και η δύναμη και το γόητρο των οργανώσεων προσελκύουν εκείνους που λατρεύουν την επιτυχία και τη σοφία αυτού του κόσμου. Όταν ο νους βρει ότι τα παλιά καλούπια δεν είναι πια ικανοποιητικά και δεν τον ζωογονούν, προσηλυτίζεται σε κάποια άλλη πιο παρήγορη και τονωτική πίστη ή δόγμα".

Κρισναμούρτι (1895-1986)

<•> ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΜΑΖΙ. Η ΠΑΡΑΝΟΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΟΜΑΔΙΚΗ

Από νωρίς, μέσα στην οργανωμένη κοινωνία, κάποιοι άνθρωποι παρατήρησαν τους αντίθετους προσανατολισμούς για τον προορισμό της ζωής. Όσοι εστίασαν στην ανάγκη της δράσης για την άμεση επίλυση των προβλημάτων και για την εξασφάλιση της επιβίωσης, σκέφτηκαν πολιτικά¹ και στρατιωτικά, ενώ όσοι πίστευαν στις δυνατότητές τους ανέλαβαν πρωτοβουλίες και ευθύνες. Στα παλαιότερα χρόνια, τα γεωγραφικά σύνορα δεν ήταν καλά καθορισμένα και αναγνωρισμένα, οι διεθνείς σχέσεις μεταξύ των χωρών δεν ήταν διευρυμένες και θεμελιωμένες σε διεθνές δίκαιο και η οργάνωση της κοινωνίας ήταν απλούστερη, με εξουσίες περιστασιακά μοιρασμένες, με λίγους νόμους και με πιο σύντομες διατυπώσεις. Για την επίλυση των προβλημάτων, κάποιοι φιλόδοξοι και ευνοημένοι αναλάμβαναν πρωτοβουλίες, αξιοποιούσαν τις συνεργασίες και επέβαλαν την άποψή τους με τα όπλα και όχι με το διάλογο. Ενώ σαν πρόβλημα και λύση συνήθως γινόταν αντιληπτά εκείνα που αντίστοιχα εμπόδιζαν ή διευκόλυναν τις προσωπικές επιθυμίες, τα συμφέροντα της οικογένειας και τις συνεργασίες. Όσοι συντηρούσαν ή κέρδιζαν την υπακοή μιας ομάδας πολεμιστών και πιστών οπαδών δεν δίσταζαν να δολοφονήσουν ολόκληρο τον πληθυσμό μιας πόλης για παραδειγματισμό. Ελάχιστοι άνθρωποι, με διαφορετικές αφορμές και σκέψεις, παρατήρησαν τον απαραίτητο ρόλο του πνεύματος και των κανόνων στη συμπεριφορά για τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση, με τους συνανθρώπους του ή με τους θεούς. Αυτοί εστίασαν στην ανάγκη ο άνθρωπος να είναι πιο συγκρατημένος στη δράση του, μέχρι και στο άλλο άκρο να ζει αποτραβηγμένος και μοναχικός, με τη στοιχειώδη δράση που χρειάζεται για την επιβίωσή του. Αυτός ο προσανατολισμός οδηγεί σε ένα τρόπο ζωής εσωστρεφή και ήσυχο και προσφέρει το χρόνο για σκέψεις και πνευματικές αναζητήσεις, που δεν περιορίζονται στις ανθρώπινες σχέσεις με τα προβλήματά τους και στην καθημερινή δράση για την επιβίωση. Και οι δύο αντίθετοι προσανατολισμοί είχαν εξαρχής στην ιστορία τη δική τους συνεισφορά μέσα στην οργάνωση της κοινωνίας, ανταγωνιστική ή και αντιφατική μεταξύ τους συνύπαρξη, πολλές φορές με την ίδια εκπροσώπηση (όπως σε θεοκρατικές χώρες).

Ωστόσο, οι άνθρωποι που εστιάζουν στη δράση για την επιβίωση και για την προστασία από τους εξωτερικούς κινδύνους και αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την άμεση επίλυση των προβλημάτων, αυτοί συνήθως υποτιμούν

τον καθοριστικό ρόλο του πνεύματος και την αδυναμία του. Και όσοι έτυχε να καλλιεργηθούν, να εκπαιδευτούν και αναγνώρισαν ένα πρωταγωνιστικό ρόλο στο πνεύμα για τη ζωή, αυτοί οι εκπαιδευμένοι αντιλαμβάνονται το πνεύμα σαν όργανο για τη δράση και την επιτυχία προς τον εξωτερικό κόσμο. Αυτοί όλοι (του εξωτερικού προσανατολισμού), συνήθως δεν έχουν τις επίμονες ανασφάλειες που η σκέψη προκαλεί όταν ανακαλύπτει άγνωστα ζητήματα και τα κενά της γνώσης. Δεν έχουν την προετοιμασμένη σκέψη ενός φιλόσοφου, που θα εμπόδιζε και θα καθυστερούσε τη δράση τους δίνοντας προτεραιότητα σε θεωρητικά ζητήματα, τα οποία δεν φαίνονται να συνδέονται στενά με την καθημερινή ζωή. Επομένως, οι ηγέτες, οι αρχηγοί μιας ομάδας και οι άνθρωποι κάθε εξουσίας δεν θα μπορούσαν να μην αξιώσουν για την εφαρμογή των εντολών τους, μεταξύ πολλών άλλων αυθαίρετων (και αντιφατικών) απόψεων, ότι:

- Όλοι οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται την ίδια πραγματικότητα, επηρεάζονται ίδια και έχουν τις ίδιες επιθυμίες.

- Ο άνθρωπος είναι ο απόλυτος ρυθμιστής της συμπεριφοράς του και ο αποκλειστικός υπεύθυνος για τις επιλογές του και για τις συνέπειες της συμπεριφοράς του. Μπορεί να προσαρμόζεται σε όλες τις κοινωνικές συνθήκες και να εκτελεί όλες τις εντολές (υποταγή) υπερβαίνοντας τις δυσκολίες. Σε πιο ακραίες περιπτώσεις, ο άνθρωπος αντιμετώπιστηκε όπως αν αυτός ήταν δημιουργός της ψυχολογίας και του πνεύματός του και ενεργούσε αποκλειστικά με λογική.

- Η απόκλιση από τους κανόνες να θεωρείται παραβίαση ορισμένων φυσικών ή ανθρώπινων νόμων και επικίνδυνη (αποσταθεροποιητική) αμφισβήτηση των κοινά αποδεκτών ιδεών και ύποπτα χαρακτηριστικά ορισμένων μειονοτήτων και των απείθαρχων.

- Οι ανθρώπινες σχέσεις και συνεργασίες καθορίζονται αποκλειστικά από τους ίδιους τους ανθρώπους και δεν χρειάζεται να σκεφτούμε για τον κόσμο πέρα από την ανθρώπινη κοινωνία.

- Οι αμέσως προηγούμενες απόψεις απορρέουν από μια αφηρημένη σκέψη και συνοψίζονται συνήθως απερίσκεπτα από τις λέξεις: Ελευθερία, υποδούλωση και πειθαρχία.

<> Οι προηγούμενες απόψεις και φαντασιώσεις σχηματίζονται όταν **αποφεύγουμε να παρατηρήσουμε την πραγματικότητα, επειδή η προτεραιότητά μας είναι να δράσουμε**. Αποδεικνύεται, όμως, εμπειρικά και θεωρητικά ότι:

- Η πραγματικότητα δεν είναι μόνο εξωτερική και οι άνθρωποι δεν

αντιλαμβάνονται την ίδια, ούτε από τη στιγμή της γέννησής τους. Η εξωτερική εμφανίζεται (στις αισθήσεις) περιστασιακή, ελλιπής και ασταθής από συγκεκριμένο χώρο και σε συγκεκριμένο χρόνο και με τη συμβολή σκέψεων, αναμνήσεων και επιλεγμένων παρατηρήσεων.

- Ο άνθρωπος δεν είναι και δεν ήταν ποτέ ο αποκλειστικός ρυθμιστής της συμπεριφοράς και των επιλογών του. Η δική του ρυθμιστική δυνατότητα συνδέεται άμεσα με τις αδυναμίες του (βιολογικές, ψυχικές και πνευματικές). Ιδιαίτερα η μνήμη και η πραγματική γνώση του είναι σημαντικά περιορισμένα και ο κανόνας είναι, ότι στρέφεται στο περιβάλλον του με τεράστια άγνοια, με λανθασμένες απόψεις και εκτιμήσεις και με βιαστικές σκέψεις. Είτε το περιβάλλον είναι αποκλειστικά γεωφυσικό, είτε μερικά άλλα πρόσωπα και ομάδες.

- Γενικά, η απόκλιση από τους κανόνες είναι και αυτή ένας κανόνας για την ανανέωση, την εξέλιξη και την επίτευξη νέων ισορροπιών στις νέες συνθήκες και για την ανατροπή των περιστασιακών συνθηκών.

- Ο άνθρωπος δεν έχει πάντοτε πλήρη επίγνωση των συνεπειών της συμπεριφοράς του, ενώ τα αποτελέσματα της δράσης του δεν είναι οπωσδήποτε από πριν μέσα στη σκέψη του ή σαν επιθυμίες και σκοποί. Η δράση του δεν είναι απομονωμένη και ανεπηρέαστη από τα χαρακτηριστικά και τους νόμους του φυσικού κόσμου και από μια πραγματικότητα που κρύβεται με τη λέξη "τύχη".

Η Ηθική με την έννοια του εσωτερικού προσανατολισμού και η ζωή με επίγνωση της άγνοιας και με αμερόληπτη σκέψη δεν είναι για τους γραφικούς και τους φαντασιόπληκτους. **Να σταματήσουμε να θεωρούμε ρεαλισμό, την επιπόλαιη αντίληψη των πραγμάτων και την υπερεκτίμηση των ικανοτήτων μας.** Οι μεγάλες αλήθειες (για τη σχέση μεταξύ σκέψης, αισθήσεων, συμπεριφοράς και υλικού κόσμου) και η άγνοια για ορισμένα θεωρητικά ζητήματα μπορεί να μη φαίνονται πώς συνδέονται με τα προβλήματα και με τις δυνατότητες της καθημερινής ζωής. Όμως, συνδέονται

και η άγνοια για ορισμένα θεωρητικά ζητήματα μπορεί να μη φαίνονται πώς συνδέονται με τα προβλήματα και με τις δυνατότητες της καθημερινής ζωής. Όμως, συνδέονται

αδιάλειπτα και παντού και με τον πιο αφάνταστο τρόπο, που τον αποκαλύπτει η εμπειρία. Παρόμοια, όπως συνδέονται διαρκώς και παντού ο Θεός και ο κενός χώρος... με τη ζωή μας. Η πραγματικότητα καθημερινά δίνει την απάντηση στον εγωκεντρικό τρόπο αντίληψης και ζωής.

Για να μην πολυλογούμε -με αναλυτικές περιγραφές, ιστορικές και ορθολογικές περιγραφές και για ζητήματα τα οποία δεν βρίσκονται μέσα στους στόχους του βιβλίου- θα καταλάβουμε πώς οι ανθρώπινες σχέσεις έγιναν πολύπλοκες και διαφοροποίησαν ομαδικά τους ανθρώπους, όταν προσέξουμε τις λεπτομέρειες των πραγμάτων και όχι όταν τις αφαιρέσουμε. Οι κοινωνικές σχέσεις και η οργανωμένη κοινωνία δεν ξεκίνησαν από δύο αφηρημένους ανθρώπους μέσα σε ένα ομοιόμορφο και ισοδύναμο περιβάλλον. Προσθέστε την (κοσμολογική) παρατήρηση, ότι η ιστορία ολόκληρης της Γης και της ζωής θα μπορούσε να εξελιχθεί με αφάνταστους τρόπους, από μια μικρή διαφοροποίηση στην ποσότητα της ύλης στην επιφάνεια του πλανήτη, από μια μικρή διαφορά στην αναλογία των χημικών στοιχείων και των πετρωμάτων, από μια μικρή διαφορά στη μορφολογία του εδάφους και στις μετεωρολογικές συνθήκες.

1 Με την ευρύτερη έννοια, πολιτική είναι η δράση με ένα ορισμένο σχέδιο και σκοπό και μπορεί να πραγματοποιείται ατομικά, ομαδικά ή καθολικά. Από την εισαγωγή ενός παλαιού βιβλίου του Ι. Βλαχογιάννη (απομνημονεύματα Μ.) κάποτε είχα σημειώσει: "Αλλά το πολιτεύεσθαι δεν είναι επιστήμη τις αυστηρά, γνωρίζουσα μόνη την ευθείαν προς το σκοπούμενον τέρμα, αλλά τέχνη πολλές ευρίσκουσα τας τρίβους και τα ατραπούς".